

निःसङ्गम् adv.: अमित्रभूतो निःसङ्गं बध्यताम् so v. a. ohne Weiteres R. 2, 21, 12. Hiervon nom. abstr. निःसङ्गता (so ist st. निःष^० zu lesen) ÇĀN-
TIC. 4, 7. निःसङ्गता मुक्तिपदे यतीनां सङ्गादशेषाः प्रभवन्ति दोषाः VP. 4, 2
(gegen das Ende) im ÇKDr. PAÑĀT. 34, 3. °त्व n. Bṛġ. P. 3, 23, 55. — 3)
uneigennützig: परित्याग Spr. 364. कर्मन् Bṛġ. P. 3, 32, 13. — Vgl. असङ्ग.

निःसंचार (निस् + सं^०) adj. sich nicht ergehend, sich nicht in Bewe-
gung setzend, das Haus nicht verlassend: महाहिमापातनिःसंचारने दिने
RġĀ-TAR. 6, 125.

निःसंज्ञ (निस् + संज्ञा) adj. bewusstlos MBu. 8, 3711. Daç. 2, 26. R.
GORR. 2, 16, 36. 3, 62, 25. Suçr. 2, 497, 21. KATHĀS. 9, 50. इविणामदनिःसं
ज्ञमन् Spr. 197.

निःसत्त्व (निस् + सत्त्व^०) adj. 1) demes an Muth, an Kraft gebricht, schwach,
elend, erbärmlich: तस्य शङ्कस्य नादेन धनुषो निस्त्वेन च । निःसत्त्वा-
श्च समन्वाश्च तितो पेतुस्तदा जनाः ॥ MBu. 7, 3882. निःसत्त्वस्यात्त्ववीर्यस्य
R. 3, 27, 14. Hit. I, 128. VP. 72, N. Bṛġ. P. 1, 4, 17. 3, 30, 12. 8, 3, 19, 8, 29, 19, 3.
अहो किमपि निःसत्त्वं राजत्वं वत वामुके । पत्स्वकृस्तेन नीपते रिपोरा-
मिषतो प्रजाः ॥ KATHĀS. 22, 211. der Wesenheit ermangelnd: सर्वधर्माः
VJUTP. 3. — 2) der lebenden Wesen beraubt: मया प्रातर्निःसत्त्वं वनं कर्त-
व्यम् PAÑĀT. 53, 8.

निःसत्य (निस् + सत्त्व^०) adj. unwahr, lügnerisch; davon nom. abstr.
°ता Mangel an Wahrheitsliebe, Lügenhaftigkeit KĀM. NITIS. 14, 43.
Hit. I, 91.

निःसंतति (निस् + सं^०) adj. keine Nachkommenschaft habend RġĀ-
TAR. 1, 95. 3, 124.

निःसंदिग्ध (निस् + सं^०, partic. von दिक् mit सम्) adj. nicht zweifel-
haft, worüber keine Ungewissheit besteht: दानधर्माः MBu. 13, 3528.
°धम् adv. ohne allen Zweifel, bestimmt, gewiss 12, 7809. 11460. 13,
155. VARĀH. BRH. S. 68, 19. KULL. zu M. 9, 52.

निःसंदेह (निस् + सं^०) adj. f. या dass.: सिद्धि KULL. zu M. 2, 87, 93.
°हम् adv. SOM. NAL. 127.

निःसंधि (निस् + सं^०) adj. keine Fugen zeigend, fest, stark TRIK. 3, 1, 20.

निःसपत्न (निस् + सत्त्व^०) adj. f. या 1) keinen Nebenbuhler —, keine Ne-
benbuhlerin neben sich habend, mit keinem Andern seinen Besitz thei-
lend: एवं सर्वा दिशो दैत्यौ जिवा क्रूरेण कर्मणा । निःसपत्नौ कुरुतेत्रे नि-
वेशमभ्यक्रतुः ॥ MBu. 1, 7678. 6, 289. निःसपत्नौ च मी कृत्वा R. GORR.
2, 11, 27. 3, 24, 17. — 2) keinen Nebenbuhler —, keine Nebenbuhlerin
neben dem etnem Besitzer habend, auf dessen Besitz: kein Anderer An-
spruch macht. Jmd ausschliesslich angehörend: निःसपत्नो ऽस्तु ते पतिः
so v. a. möge dein Gatte kein anderes Weib neben dir haben MBu. 1,
7984. तवाद्य पृथिवी वीर निःसपत्ना 3, 15275. राज्य 4, 889. गणाधिपत्य
13, 5165. दिशं तो कर्तुमिच्छामि निःसपत्नो शरैरहम् R. 4, 3, 26.

निःसंपात (निस् + सं^०) 1) adj. keinen Durchgang gestattend: निःसंपातः
कृतः पन्थास्तेन HARIV. 4286. आकाशमपि वाणीविनिःसंपातं विधीयताम्
3492. 3012. — 2) Mitternacht (dicke Finsterniss) TRIK. 1, 1, 106. H.
143, Sch.

निःसंबाध (निस् + सं^०) adj. nicht eng, geräumig Suçr. 1.241, 7. Was
bedeutet aber °वेलायाम् (BENF.: plötzlich mit einem Fragezeichen)
Daçak. in BENF. Chr. 186, 16 = 71, 7 bei WILSON, wo der Text voll-

ständiger ist?

निःसंभ्रम (निस् + सं^०) adj. nicht in Verlegenheit seiend Etwas zu
thun (infia.) RġĀ-TAR. 4, 94.

निःसरण (von सर् mit निस्) n. 1) das Herausgehen, Herauskommen
AK. 3, 4, 119. H. an. 4, 79, 80. MED. p. 99. MBu. 12, 10061. शिखि-
नामाकारनिःसरणमार्गम् PAÑĀT. I, 458. जिह्वा^० das Heraushängen der
Zunge Suçr. 2, 192, 19. गुद^० 193, 9. Vgl. डर्निः^०. — 2) der Weg auf dem
man herauskommt, Ausgang AK. 2, 2, 18. H. 982. H. an. वानरो ऽपि
कथं कथमपि प्राप्तनिःसरणो बर्हिर्भूः Z. d. d. m. G. 14, 575, 24. — 3)
ein Mittel gegen: यश्चैनं परमं धर्मं सर्वभूतसुखावहम् । उःखनिःसरणं वेद
MBu. 12, 7799. fg. = उपाय H. an. MED. — 4) der Ausgang aus dem
Leben, Tod H. an. MED. VJUTP. 37. die letzte Erlösung (मोक्ष. निर्वाण) H. an.
MED. COLBR. Misc. Ess. I, 401.

निःसरत्त्व (nom. abstr. von निःसर und dieses von सर् mit निस्) n.
= पित्तरोग NIGH. Pr.

निःसलिल (निस् + सत्त्व^०) adj. wasserlos: गिरि RġĀ-TAR. 1, 33.

निःसह (निस् + सह^०) adj. f. या nicht im Stande zu tragen, — zu
widerstehen, unterliegend: विरह^० KATHĀS. 17, 9. मुरतल्लात्तिमुल्लभस्वाय^०
RġĀ-TAR. 3, 507. कुर्यात्कर्षविमुक्ति^० Git. 12, 16. असीमनिःश्रय^० 10, 1.
निधुवनल्लम् ^० KĀURAP. 4. निःसहनियतितनुलतया kraftlos. ohnmäch-
tig Git. 2, 17.

निःसाधस (निस् + सा^०) adj. f. या furchtlos HARIV. 8709. वाक्य kühn,
verwegen R. GORR. 1, 64, 16 (62, 16 SCHL.). °सम् adv. RġĀ-TAR. 6, 189.
°सत्त्व n. Furchtlosigkeit Daçak. 2, 34. SĀH. D. 53, 1.

निःसामर्थ्य (निस् + सा^०) adj. unangemessen: मार्ग MBu. 3, 4587.

निःसामान्य (निस् + सा^०) adj. aussergewöhnlich, ausserordentlich
RġĀ-TAR. 4, 371.

1. निःसार (von सर् mit निस्) m. das Herauskommen MBu. 12, 10686.
2. निःसार (निस् + सार^०) 1) adj. f. या saftlos, kraftlos, gehaltlos. nich-
tig, eitel: शेषधि Suçr. 1, 20, 16. आकार 247, 20. VARĀH. BRH. S. 94, 10.
मृगतृजिकार्णवजल PRAB. 69, 13. निःसारत्पफल PAÑĀT. I, 421. अम्बुद-
शत्रु KATHĀS. 19, 94. नर HARIV. 11199. लोक 11194. मानुष्ये कदलीस्त-
म्बनिःसारो ÇUDDHIT. im ÇKDr.; vgl. Hit. IV, 71. जगत् KĀLIKĀ-P. 27
im ÇKDr. मत्त R. 5, 84, 7. Hiervon nom. abstr. °ता f.: (कालकन्याया)
अभिभूतः पुरुषः मद्यो निःसारतामियात् Bṛġ. P. 4, 28, 3. जगतिः^० KĀLI-
KĀ-P. a. a. O. निःसारत्त्व n. PAÑĀT. I, 119. — 2) m. a) Trophis asperu
(शालोट) ÇABDAK. im ÇKDr. eine Art Çjonāka RġĀN. ebend. — b) eine
Art Tact Git. S. 16 und S. VIII, N. — 3) f. या Pisang, Musa sapientum
(कदली) RġĀN. im ÇKDr.

निःसारण (vom caus. von सर् mit निस्) n. 1) das Hinausjagen, Ver-
jagen; Hinausschaffen: राजा भुवनराजस्य द्वारं निःसारणं व्यधात् RġĀ-
TAR. 7, 582. वमनं निःसारणम् MALLIN. zu KUMĀRAS. 6, 37. अन्तरवयवानो
बर्हिर्निःसारणे Schol. zu P. 5, 4, 62. — 2) = निःसरण Ausgang ÇABDAK.
im ÇKDr.

निःसार्य (wie eben) adj. auszustossen, auszuschliessen: स शिष्टैर्द्विजानु-
ष्ठेयाध्ययनादिकर्मणा निःसार्यः KULL. zu M. 2, 11.

निःसाल (निस् + साला^०) adj. ausser dem Hause befindlich: सदान्वा
AV. 2, 14, 1.